

(1954 – 1981)

Bobby SANDS

9 Mart 1954'te Kuzey İrlanda'da, Belfast'ın kuzeyindeki Newtownabbey bölgesinde doğdu. Çocukluğu, farklı adreslerde huzursuz ve gergin geçer. 1969'da 15 yaşındayken okulu bırakıp tamirci çırağı olarak çalışmaya başlar. Üç yıl sonra tehditler nedeniyle işinden ayrılmak zorunda kalır ailesiyle birlikte Belfast'a taşınırlar. Oraya yerleştikten sonra IRA'ya katılır ama kısa süre sonra yakalanır. Kaldığı evde dört tabanca bulunduğundan mahkemede beş yıl hapisle cezalandırılır. Hapishane günlerini sürekli okuyarak geçirir...

Kuzey İrlanda'da H Blokları adlı özel tip cezaevindeki baskıların son bulması, tek tip elbise dayatmasından vazgeçilmesi ve IRA mahkûmlarına siyasi statü tanınması talebiyle yürüttüğü açlık grevinin 66. gününde, 5 Mayıs 1981 tarihinde, Maze Hapishanesi'nde hayata gözlerini yumar.

Boby Sands hapishanedeyken, tuvalet kâğıtlarını biriktirip, içeri gizlice sokulan bir kalemlerle çok fazla anılarını yazmış ve görüşme günlerinde, yazdığı tuvalet kâğıtlarını vücuduna sararak dışarıya ulaştırmayı başarmıştır. Öylelikle daha sonra Türkçeye "Hücremde Bir Gün" adıyla çevrilen kitap ortaya çıkmış ve anlatabildiği dehşet dolu anılar İngiliz devletini, uzun süre dünya kamuoyunda sarsmıştır...

Devrimci ve direnişçi şair Bobby Sands, yirmi yedinci yaşını, açlık grevinde karşılayan mahkûm olarak tarihe geçmiştir. Dünyanın dört bir yanındaki milyonlarca insana ilham veren bir direniş simgesi olarak efsaneleşmiştir.

TOM BARRY

Dua ettik cehennemde ruhu için Barry'nin,
Hüzünlü yaratıklardık acılarla donanmış
Ve duymadık hiçbir zaman yakılan ağıtları ardından,
Kendimiz zaten, kara nağmelerindeydik işkencelerin.

Güney topraklarında Munster diyarının,
Eğilir rüzgârlarla fukara katırtırmakları,
Dökerler sarı gözyaşlarını birer çocuk gibi tıpkı
Bir efsanenin ardından, bu dünyadan göçüp giden.

Ve yıkılırlar geçip giden zamanın patikalarına,
Crossbarry ve Kilmichael mezarları boyunca,
Ve bir savaş narasını hayata döndürürler,
"Barry'yle beraber, yiğit olun gençler!"

Sisler ve tepeler üzerinde, tozlu ışığın içinde,
Bir tugay vardır firari,
Savaşçıların gölgeleri ölüdür çoktan beri,
Yine de asla durmaz, hâlâ patlar tüfekleri.

Şimdi Barry yol gösterir onlara gecenin karanlığında,
Cork Tugayı'nın yiğit yürekleri,
İlerler sert adımlarla vadilerden şafağa,
Hayalet biçimlerinin silineceği zamana.

Ve dua ettik Barry'nin huzuru için bu gece,
Barry ebediyen özgür olsun diye,
İlerlediği gibi Munster'ın göğsü boyunca,
İlerlesin diye kör sonsuzluğa.

Ve altında parmaklıkların, kara gölgeler içinden,
İşkencenin acuzesi salınarak el eder,
Fakat biz bir ses duyarız gelir ta içimizden,
"Barry'yle beraber, yiğit olun gençler!"

YANAN BİR FİTİL

Çılgınlık atıyor martılar
Yükselerek helezonlara serpintilerden
Dünkü bir meltemce estiler
Aklımın okyanusları üzerinden.

Ey! basit, uysal düşünceler
Yalnızlığı tutsağın
Görmek altın denizkızını kayalıkların
Ama kopup gitmek ondan uzaklara.

Tanımaz akıl kapıları
Yanan bir mumdur o gece vakti
Aramak için dünün grisini, yeşilini
"Eğer"leri, "keşke"leri, "olsaydı"ları.

Karanlıkların en dibindedir bu mezar
Ölüyor mumun titreyen alevi
Katlediyor ölüm yaşamın gizlerini
Çılgınlık atıp dururken martılar.

TÜRKÇESİ: Mahir ERGUN